

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Lubomíra Velce a soudců JUDr. Zuzany Sváčkové a JUDr. Jiřího Körblera ve věci žalobce: **Ing. Jiří F.**, bytem xxx, proti žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o zaplacení **25.000,- Kč**, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. května 2016, č. j. 28 C 31/2015-36,

t a k t o :

- I.** Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje.**
- II.** Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í

Odvoláním napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, kterou žalobce požadoval po žalované zaplacení částky 25.000,- Kč (výrok I) a současně uložil žalobci povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 300,- Kč (výrok II).

Takto rozhodl o žalobě, ve které žalobce tvrdil, že nesprávným úředním postupem Okresního soudu v Hradci Králové mu vznikla majetková a nemajetková újma, a to v žalobou požadované výši.

Ze shodných tvrzení účastníků řízení a na podkladě provedeného dokazování soud I. stupně zjistil, že žalobce byl dne 13.11.2014 přítomen u hlavního líčení vedeného Okresním soudem v Hradci Králové, při kterém odmítl předložit předsedovi senátu Mgr. Davidovi Schmuckovi doklad totožnosti. Po emotivní výměně názorů jej předseda senátu vykázal z jednací síně, což žalobce odmítl, a proto byl z jednací síně vyveden. Místopředsedkyně Okresního soudu v Hradci Králové JUDr. Helena Huláková žalobcovu stížnost ze dne 13.11.2014, ve které kritizoval postup zmíněného předsedy senátu, odmítla jako nedůvodnou. Dne 26.1.2015 pak předseda Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Jan Čipera shledal

žalobcovu stížnost jako opodstatněnou, za nesprávné jednání předsedy senátu i místopředsedkyně Okresního soudu v Hradci Králové se žalobci omluvil s tím, že celou záležitost s Mgr. Davidem Schmuckem a JUDr. Helenou Hulákovou projednal a zajistil také prezentaci těchto závěrů na příslušných poradách soudů (dne 23.1.2015 na poradě vedení krajského soudu a dne 29.1.2015 na poradě vedení krajského soudu s předsedy okresních soudů), s žádostí, aby k obdobným pochybením již nedocházelo. Dne 3.2.2015 se žalobce obrátil s nárokem na úhradu nemajetkové újmy ve výši 20.000,- Kč na Ministerstvo spravedlnosti, které dne 16.7.2015 tento požadavek odmítlo.

Uvedená skutková zjištění soud I. stupně následně právně posoudil podle 13 odst. 1 a § 31a zákona č. 82/1998 Sb. a konstatoval, že Okresní soud v Hradci Králové postupoval nesprávně, když provedl neoprávněnou lustraci žalobce při hlavním líčení konaném dne 13.11.2014, kterého pak nechal vyvést justiční stráží z jednací síně, přičemž poté nereagoval dostatečně ani na žalobcovu stížnost na tento postup. Při uvážení příslušné formy zadostiučinění na zmíněný nesprávný úřední postup pak soud I. stupně přihlédl k tomu, co je mu známo z jeho úřední činnosti, tj. že žalobce svým nestandardním chováním vyvolává časté incidenty se soudy, přičemž za své nevhodné jednání vůči předsedovi senátu JUDr. Láznovi byl dokonce trestně stíhán, a to v řízení vedeném u Okresního soudu v Mladé Boleslavi pod sp. zn. 2T 20/2014, byť skutek, jehož se dopustil, byl výsledně vyhodnocen jako přestupek. Zásah předmětného incidentu do žalobcovy osobní sféry tudíž soud I. stupně s odkazem na četnost konfliktů, jichž je žalobce v úředních jednáních často účasten, vyhodnotil jako nízký a působení diskomfortu, jemuž byl při zmíněném nesprávném úředním postupu vystaven, posoudil jako velmi krátké, když se dělo pouze po dobu, kdy byl veden justiční strážní z jednací síně. Soud I. stupně proto dospěl k závěru, že zmíněným nesprávným úředním postupem byla žalobci způsobena mírná a krátkodobá duševní nepohoda, kterou však s ohledem na četnost sporů a incidentů, jichž je při jednáních se soudy účasten, zažívá poměrně často. Za přiměřené zadostiučinění nemajetkové újmy, která byla žalobci předmětným nesprávným úředním postupem Okresního soudu v Hradci Králové způsobena, proto soud I. stupně považoval konstatování porušení žalobcova práva spolu s omluvou, jehož se mu dostalo v dopise předsedy Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Jana Čipery ze dne 26.1.2015. V rozsahu částky 20.000,- Kč, kterou žalobce požadoval za nemateriální újmu způsobenou mu zmíněným nesprávným úředním postupem proto soud I. stupně žalobu jako nedůvodnou zamítl. Za neopodstatněný posoudil i nárok žalobce na náhradu škody ve výši 5.000,- Kč (za cestovné, ušlý výdělek a stravné), kterou měl vynaložit dne 13.11.2014 v souvislosti se svou účastí na hlavním líčení, neboť mezi tvrzenou škodou a nesprávným úředním postupem Okresního soudu v Hradci Králové neshledal příčinnou souvislost, protože žalobce se zúčastnil předmětného hlavního líčení na základě svého vlastního svobodného rozhodnutí (tj. nebyl předvolán soudem jako účastník nebo svědek). Výrok o náhradě nákladů řízení soud I. stupně odůvodnil odkazem na § 142 odst. 1 o.s.ř.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné odvolání. V něm namítl, že mu vznikla nesprávným úředním postupem Okresního soudu v Hradci Králové závažná újma na jeho cti a důstojnosti, což je důvodem, pro který mu mělo být přiznáno finanční zadostiučinění. Kromě toho je žalobce přesvědčený, že soud I. rozhodl nesprávně i o náhradě nákladů řízení, neboť pracovníci žalované vyhotovují stanoviska ve své pracovní době a za mzdu poskytovanou jim státem. Namítl rovněž, že o věci rozhodla podjatá soudkyně. Navrhl proto, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil a žalobě v plném rozsahu vyhověl.

Žalovaná navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdil.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání rozsudek soudu I. stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o. s. ř.) a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné. O podaném odvolání rozhodl v nepřítomnosti řádně předvolané žalované, která svou neúčast u jednání omluvila a souhlasila s tím, aby bylo jednáno a rozhodnuto v její nepřítomnosti.

Soudkyně Mgr. Tereza Jachura Maříková uvedla, že v předmětné věci není podjata, k projednávání věci ani k účastníkům řízení nemá žádný vztah a nejsou jí ani známy žádné důvody pro pochybnost o její nepodjatosti.

Soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti, přičemž důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávání věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech (§ 14 odst. 1 a odst. 4 o.s.ř.). Soudní judikatura k tomu doplnila, že k vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může dojít pouze tehdy, je-li evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude schopen nezávisle a nestranně rozhodovat (srovnej například rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 3.7.2000, sp. zn. II. ÚS 105/01, a ze dne 5.11.2010, sp. zn. II. ÚS 2322/10).

Pouhá skutečnost, že věc projednávající soudkyně žalobci nevyhověla v jiných jím vedených soudních řízeních (pod sp. zn. 28 C 159/2014 a 28 C 65/2015) není důvodem pro vyloučení této soudkyně z projednání a rozhodnutí této věci, neboť neprokazuje vztah jmenované soudkyně k této věci nebo k účastníkům řízení, který by zakládal důvod pochybovat o její nepodjatosti. Vzhledem k tomu, že takové skutečnosti nevyplývají ani z obsahu spisu a neobsahuje je ani vyjádření samotné soudkyně, dospěl odvolací soud k závěru, že Mgr. Tereza Jachura Maříková není vyloučena z projednávání a rozhodování této věci (§ 16 odst. 1 o.s.ř.).

Soud I. stupně provedl dokazování v potřebném rozsahu a z provedených důkazů vyvodil odpovídající skutková zjištění, která jsou dostatečným podkladem i pro rozhodnutí odvolacího soudu. Odvolací soud, který souhlasí i s právním hodnocením soudu I. stupně, proto na pečlivé a přiléhavé odůvodnění napadeného rozsudku pro stručnost odkazuje. K žalobcovým odvolacím námitkám pouze doplňuje, že ve vztahu k nároku na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu není soud (do jisté míry) při stanovení formy zadostiučinění vázán tím, čeho se žalobce žalobním návrhem domáhá (srovnej například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17.9.2014, sp. zn. 30 Cdo 2324/2014). Konstatování porušení práva, resp. omluva je totiž kompenzačním prostředkem první volby, neboť je projevem uznání chyby samotným odpovědným subjektem. Peněžité kompenzace nemateriální újmy je pak zákonem označena za způsob zásadně subsidiární, nastupující tehdy, není-li možno vzniklou nemajetkovou újmu nahradit konstatováním porušení práva. Odškodnění nemateriální újmy za nesprávný úřední postup formou konstatování porušení práva je podle ustálené judikatury přiléhavé v případech, kdy je újma způsobená poškozenému zanedbatelná (srovnej například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23.5.2013, sp. zn. 30 Cdo 794/2013). Vzhledem k tomu, že žalobce je účasten řady soudních sporů i vzniku konfliktů při jejich projednávání, se odvolací soud ztotožňuje se soudem I. stupně v jeho závěru, že postupem Okresního soudu v Hradci Králové došlo k porušení žalobcova práva na ochranu osobní svobody i spravedlivý proces, přičemž vzhledem k nepatrnému

významu a nízké intenzitě působení předmětného nevhodného postupu je přiměřeným zadostiučiněním konstatování porušení tohoto práva a omluva, kterou žalobce obdržel v dopise předsedy Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26.1.2015. Odvolací soud se proto ztotožňuje se soudem I. stupně v jeho závěru, že žalobci finanční zadostiučinění ve výši 20.000,- Kč za nemajetkovou újmu způsobenou mu nesprávným úředním postupem Okresního soudu v Hradci Králové nepřísluší. Žalobcem požadovaná náhrada majetkové újmy ve výši 5.000,- Kč není rovněž opodstatněná, neboť mezi tvrzenou újmou a nesprávným postupem Okresního soudu v Hradci Králové není dána příčinná souvislost.

Důvodné pak není ani odvolání žalobce podané proti výroku o nákladech řízení. Občanský soudní řád v ustanovení § 151 odst. 3 umožňuje přiznat náklady řízení každému účastníku (tedy i státu) za situace, kdy účastník řízení nebyl zastoupen zástupcem podle § 137 odst. 2 o.s.ř. a nedoložil výši hotových výdajů. V takovém případě soud přizná náhradu v paušální výši podle vyhlášky č. 254/2015 Sb. Nejedná se tedy o žádnou duplicitní platbu, jak se žalobce mylně domnívá. Stát v daném případě je účastníkem řízení jako všechny jiné subjekty práva a má ve vztahu k nim rovné postavení (§ 18 odst. 1 o.s.ř.). Vzhledem k tomu, že odvolací soud shledal žalobcovy odvolací námitky jako nedůvodné, rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.).

O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1, § 224 odst. 1 a contrario, protože procesně úspěšné žalované náklady v této fázi řízení nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

V Praze dne 11. ledna 2017

JUDr. Lubomír Velc v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Ilona Jiranová